

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาได้สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรในพื้นที่โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจข้อมูล เป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด ซึ่งได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทำการวิเคราะห์ทางสถิติและนำผลที่ได้มาสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานีจำนวน 400 คน เป็นเพศหญิง 211 คน เป็นเพศชาย 189 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 28-39 ปี จำนวน 129 คน รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 40-51 ปีและ 16-27 ปี จำนวน 106 คนและ 101 คน มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าจำนวน 290 คน รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 83 คน ทำการเกษตรโดยการปลูกพืชผลไม้และพืชผักมากที่สุดจำนวน 155 คน รองลงมาคือปลูกพืชผักจำนวน 127 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนจำนวน 287 คน มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 5 ไร่ จำนวน 234 คน รองลงมาคือมีพื้นที่ทำการเกษตร 5-10 ไร่ จำนวน 89 คน ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า จำนวน 261 คน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคนภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 391 คน มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาท จำนวน 351 คน และส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 309 คน

ผลการวิจัย พบว่าลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี โดยรวมมีลักษณะเด่น 11 ประการ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด สามารถจัดรูปแบบการดำเนินชีวิตได้ 30 กลุ่ม จัดตามลักษณะตัวประกอบด้านกิจกรรมได้ 9 กลุ่ม กลุ่มความสนใจ 10 กลุ่ม กลุ่มความคิดเห็น 11 กลุ่ม และจากลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิตทั้ง 30 กลุ่มนี้ สามารถนำมาจัดกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานีที่มีลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิตที่คล้ายกันได้ 11 กลุ่ม สรุปเสนอผลดังนี้

รูปแบบการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี แยกโดยละเอียดตามลักษณะตัวประกอบด้านกิจกรรม ด้านความสนใจ และด้านความคิดเห็น ใช้กรอบแนวการวัดด้วยแนวทฤษฎีของ Plummer (1992) ผนวกกับแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพ ค่านิยม และแนวคิดด้านสังคม

วัฒนธรรมของไทย ได้ผลการวัดเป็น กลุ่มกิจกรรม 9 กลุ่ม กลุ่มความสนใจ 10 กลุ่ม และกลุ่มความคิดเห็น 11 กลุ่มดังนี้

กลุ่มกิจกรรมของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี แบ่งได้ 9 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชอบงานอดิเรก กลุ่มขยันทำงานรักช่วยเหลือสังคม กลุ่มมีแผนล่วงหน้าตั้งใจทำงาน กลุ่มชีวิตสุขสบาย กลุ่มสังสรรค์สโมสร กลุ่มพัฒนาชุมชน กลุ่มใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลไม่ไร้สาระ กลุ่มเกษตรกรสมัยใหม่ และกลุ่มชุมชนสัมพันธ์

กลุ่มความสนใจของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี แบ่งได้ 10 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิถีไทยดั้งเดิม กลุ่มสร้างครอบครัวใฝ่หาความรู้ กลุ่มรักบ้านและงาน กลุ่มสนใจใช้ชีวิตแบบสงบ กลุ่มสบายๆ สไตล์รักสุขภาพ กลุ่มสังคมและสังสรรค์ กลุ่มนำสมัย กลุ่มชอบมั่งมีศรีสุข กลุ่มนักซ่อมแซม และกลุ่มไม่สนใจศิลปะ

กลุ่มความคิดเห็นของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี แบ่งได้ 11 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหัวอนุรักษ์นิยม กลุ่มหัวสมัยใหม่ กลุ่มเลื่อนลอย กลุ่มมองโลกในแง่ดีมีความพอเพียง กลุ่มผู้รอบรู้ กลุ่มวัตถุนิยม กลุ่มชีวิตต้องมีสีสัน กลุ่มกู้ยืมเป็นเรื่องปกติอดคิดกับพ่อค้าคนกลาง กลุ่มไม่สนใจกระแสสังคม กลุ่มติดตามผลงานรัฐ และกลุ่มพอใจสังคมตนเอง

การแบ่งกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานีตามลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิต (Psychographic Profile) ผลการวิจัยพบว่า การจัดกลุ่มเกษตรกรตามลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิต โดยการวิเคราะห์จัดกลุ่มตามลักษณะที่คล้ายกัน (Cluster Analysis) สามารถจัดกลุ่มเกษตรกรได้ 11 กลุ่ม และตั้งชื่อตามลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิตของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้รอบรู้แต่ไม่สู้งาน กลุ่มวิถีชีวิตแบบไทยเดิม กลุ่มหัวสมัยใหม่ใช้จ่ายมีเหตุผล พอใจสังคมตนเอง กลุ่มจริงจังกับชีวิต กลุ่มนำสมัยรักความสนุก กลุ่มไม่พอใจในตนเอง กลุ่มชีวิตสุขสบายและสนใจพัฒนาชุมชน กลุ่มไม่ใฝ่รู้ไม่สู้งาน กลุ่มมีความสุขกับชีวิต กลุ่มชุมชนสัมพันธ์ สรรสร้างครอบครัว ไม่มัวสังสรรค์ และกลุ่มชีวิตสงบสุขไม่วัตถุนิยม

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้รอบรู้แต่ไม่สู้งาน

กลุ่มผู้รอบรู้แต่ไม่สู้งาน มีจำนวนประชากรจำนวน 18 คนคิดเป็นอัตราร้อยละ 4.50 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 28-39 ปีและ 40-51 ปีในอัตราส่วน 33.3 เท่ากัน รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 52-63 ปี ในอัตราร้อยละ 22.2 เป็นเพศชายมากกว่าหญิง ในอัตราร้อยละ 55.6 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 77.8 ส่วนใหญ่ปลูกพืชสวนผลไม้และพืชผักในอัตราร้อยละ 55.6 ส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนในอัตราร้อยละ 83.3 มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 5 ไร่ รองลงมาคือ 5-10 ไร่

ในอัตราร้อยละ 50.0 และ 22.2 ตามลำดับ โดยพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของกรรมสิทธิ์ของบุคคลในครอบครัวและเป็นพื้นที่เช่าในอัตราส่วนเท่ากัน และประชากรทั้งหมดในกลุ่มนี้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาทในอัตราร้อยละ 94.4 และสมรสแล้วในอัตราร้อยละ 72.2 รองลงมาคือโสดและหย่าร้างในอัตราร้อยละ 11.1 เท่ากัน

กลุ่มผู้รอบรู้แต่ไม่สู้งาน มีลักษณะเด่นคือ ไม่ใช้วิถีไทยดั้งเดิม ไม่ขยันทำงานและไม่รักช่วยเหลือสังคม ชีวิตไม่ต้องมีสีสัน ไม่รักบ้านและงาน ผู้รอบรู้ พัฒนาชุมชน พอใจสังคมตนเอง ไม่หัวอนุรักษ์นิยม ไม่เป็นเกษตรสมัยใหม่ กู้ยืมเป็นเรื่องปกติมีอคติกับพ่อค้าคนกลาง ไม่ชุมชนสัมพันธ์ ชอบงานอดิเรก ไม่หัวสมัยใหม่ สนใจใช้ชีวิตแบบสงบ นำสมัย ไม่ชอบมั่งมีศรีสุข ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลไม่ไร้สาระ ไม่ติดตามผลงานรัฐ ชีวิตไม่สุขสบาย นักช่อมแซม ไม่มีแผนล่วงหน้าและไม่ตั้งใจทำงาน สังสรรค์สโมสร สนใจศิลปะ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มวิถีชีวิตแบบไทยเดิม

กลุ่มวิถีชีวิตแบบไทยเดิม มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งคือมีจำนวน 99 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 24.75 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 16-27 ปีมากที่สุด ในอัตราร้อยละ 36.4 รองลงมาคือ 28-39 ปีและ 40-51 ปีในอัตราร้อยละ 28.3 และ 22.2 ตามลำดับ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ในอัตราร้อยละ 51.5 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 72.7 ทำการเกษตรโดยการปลูกพืชสวนผลไม้และพืชผักมากที่สุดในอัตราร้อยละ 44.4 รองลงมาคือปลูกพืชผักในอัตราร้อยละ 31.3 โดยประชากรส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนอัตราร้อยละ 72.7 มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 5 ไร่ในอัตราร้อยละ 67.7 และกลุ่มนี้มี ประชากรที่มีพื้นที่ทำการเกษตร 51-100 ไร่มากที่สุด ในอัตราร้อยละ 7.1 โดยพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่าในอัตราร้อยละ 69.7 และส่วนใหญ่เป็นผู้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดปทุมธานีในอัตราร้อยละ 98.0 มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาทในอัตราร้อยละ 88.9 และกลุ่มนี้มีประชากรที่มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีในอัตรา 60,001-120,000 บาท มากที่สุดในอัตราร้อยละ 10.1 ส่วนใหญ่สมรสแล้วในอัตราร้อยละ 74.7 รองลงมาคือถือสถานภาพโสดในอัตราร้อยละ 20.2

ลักษณะเด่นรูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มวิถีชีวิตแบบไทยเดิม คือ หัวอนุรักษ์นิยม กู้ยืมเป็นเรื่องไม่ปกติและไม่มียอดคูกับพ่อค้าคนกลาง วิถีไทยดั้งเดิม ไม่สร้างครอบครัวและไม่ใฝ่หาความรู้ ไม่ชอบมั่งมีศรีสุข ชีวิตไม่สุขสบาย ไม่ชอบงานอดิเรก ไม่เป็นเกษตรกรรมสมัยใหม่

กลุ่มที่ 3 กลุ่มหัวสมัยใหม่ใช้จ่ายมีเหตุผล พอใจสังคมตนเอง

กลุ่มหัวสมัยใหม่ใช้จ่ายมีเหตุผล พอใจสังคมตนเอง มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับสอง คือมีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.25 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 28-39 ปี ในอัตราร้อยละ 28.6 รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 40-51 ปีและ 16-27 ปี ในอัตราส่วนร้อยละ 27.3 และ 24.7 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงในอัตราร้อยละ 59.7 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 68.8 และทำการปลูกพืชสวนผลไม้และพืชผักในอัตราร้อยละ 35.1 รองลงมาคือปลูกพืชผักในอัตราร้อยละ 29.9 ส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนในอัตราร้อยละ 70.1 รองลงมาคือเคยทำงานเป็นพนักงานบริษัทหรือพนักงานในโรงงาน ในอัตราส่วนร้อยละ 13.0 มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 5 ไร่ในอัตราร้อยละ 53.2 และกลุ่มนี้มีประชากรที่มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 5-10 ไร่มากที่สุด ในอัตราร้อยละ 28.6 โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่าในอัตราร้อยละ 53.0 และประชากรกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดปทุมธานีในอัตราร้อยละ 98.7 มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาท ในอัตราร้อยละ 85.7 และกลุ่มนี้เป็นกลุ่มเดียวที่มีประชากรที่มีรายได้ครอบครัวต่อปี 180,001-240,000 บาทและ 360,001-600,000 บาท ซึ่งประชากรส่วนใหญ่สมรสแล้วในอัตราร้อยละ 76.6

ลักษณะเด่นของกลุ่มหัวสมัยใหม่ใช้จ่ายมีเหตุผล พอใจสังคมตนเอง คือ หัวสมัยใหม่ พอใจสังคมตนเอง ชอบมั่งมีศรีสุข ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลไม่ไร้สาระ ชอบงานอดิเรก สังสรรค์สโมสร นาสมัย ชีวิตต้องมีสีสัน ชีวิตสุขสบาย รักบ้านและงาน

กลุ่มที่ 4 กลุ่มจริงจังกับชีวิต

กลุ่มจริงจังกับชีวิต มีจำนวนประชากรจำนวน 37 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.25 โดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 28-39 ปี ในอัตราร้อยละ 40.5 และเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายในอัตราร้อยละ 62.2 มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 70.3 รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในอัตราร้อยละ 16.2 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีประชากรจบระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามากที่สุดใน 11 กลุ่ม ส่วนใหญ่ปลูกพืชสวนผลไม้และพืชผักในอัตราร้อยละ 51.4 และประชากรส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนในอัตราร้อยละ 70.3 มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 5 ไร่ในอัตราร้อยละ 54.1 รองลงมาคือมีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 5-10 ไร่ ในอัตราร้อยละ 37.8 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่าในอัตราร้อยละ 64.9 และเป็นผู้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดปทุมธานีในอัตราร้อยละ 97.3 มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาทในอัตราร้อยละ 97.3 และส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสในอัตราร้อยละ 83.8 และกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีประชากรถือสถานภาพหม้ายมากที่สุด

กลุ่มจริงจังกับชีวิต มีลักษณะเด่น คือ ไม่สนใจใช้ชีวิตแบบสงบ ไม่ชอบงานอดิเรก ติดตามผลงานรัฐ ชีวิตไม่ต้องมีสีสัน ไม่พอใจสังคมตนเอง กู้ยืมเป็นเรื่องปกติมีอคติกับพ่อค้าคนกลาง ไม่เป็นนักช่อมแซม ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลไม่ไร้สาระ สร้างครอบครัวไร้หาความรู้ ไม่สนใจกระแสสังคม ชุมชนสัมพันธ์ ไม่รักบ้านและงาน ไม่มีแผนล่วงหน้าและไม่ตั้งใจทำงาน ไม่สนใจศิลปะ ห่วงสมัยใหม่ ไม่สังสรรค์สโมสร

กลุ่มที่ 5 กลุ่มนำสมัยรักความสนุก

กลุ่มนำสมัยรักความสนุก มีจำนวนประชากร 12 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.0 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 40-51 ปี รองลงมาคือ 28-39 ปี ในอัตราร้อยละ 25.0 เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงในอัตราร้อยละ 66.7 มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 91.7 ส่วนใหญ่ปลูกพืชสวนผลไม้และพืชผักในอัตราร้อยละ 50.0 รองลงมาคือปลูกพืชผัก ในอัตราร้อยละ 25.0 กลุ่มนี้ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนอัตราร้อยละ 75.0 และที่เหลือเคยทำงานเป็นพนักงานบริษัทหรือทำงานในโรงงานในอัตราร้อยละ 25.0 พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5 ไร่ในอัตราร้อยละ 66.7 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่กรรมสิทธิ์ของบุคคลในครอบครัวในอัตราร้อยละ 58.3 และทั้งหมดเป็นผู้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดปทุมธานี และทั้งหมดมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาท โดยถือสถานภาพสมรสแล้วในอัตราร้อยละ 75.0 รองลงมาคือโสดในอัตราร้อยละ 16.7

กลุ่มนำสมัยรักความสนุก มีลักษณะเด่นคือ ไม่สบายๆ สดใสรักสุขภาพ ไม่หิวอนุรักษ์นิยม ไม่มีแผนล่วงหน้าและไม่ตั้งใจทำงาน ไม่พอใจสังคมตนเอง ไม่เป็นเกษตรกรสมัยใหม่ ไม่ชุมชนสัมพันธ์ ไม่ติดตามผลงานรัฐ ชอบสังคมและสังสรรค์ ชีวิตสุขสบาย สนใจศิลปะ ชยันทำงาน รักช่วยเหลือสังคม ชีวิตต้องมีสีสัน นำสมัย ไม่พัฒนาชุมชน ชอบงานอดิเรก วัตถุประสงค์ ห่วงสมัยใหม่ ไม่เลือนลอย ไม่สนใจกระแสสังคม ใช้จ่ายอย่างไม่มีเหตุผลไร้สาระ ผู้รอบรู้ มองโลกในแง่ดี มีความพอเพียง กู้ยืมเป็นเรื่องไม่ปกติไม่มีอคติกับพ่อค้าคนกลาง ไม่เป็นนักช่อมแซม สร้างครอบครัวไร้หาความรู้

กลุ่มที่ 6 กลุ่มไม่พอใจในตนเอง

กลุ่มไม่พอใจในตนเอง มีจำนวนประชากร 70 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 17.5 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 28-39 ปีในอัตราร้อยละ 35.7 รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 40-51 ปี อัตราร้อยละ 28.6 และเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายอัตราร้อยละ 61.4 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 72.9 ส่วนใหญ่ปลูกพืชผักในอัตราร้อยละ 40.0 โดยกลุ่มนี้ มี

ประชากรที่ปลูกพืชผักมากเป็นอันดับสองรองจากกลุ่มวิถีชีวิตแบบไทยเดิมและประชากรส่วนใหญ่ไม่เคยทำอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนในอัตราร้อยละ 75.7 มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 5 ไร่ในอัตราร้อยละ 52.9 รองลงมาคือ 5-10 ไร่และ 11-30 ไร่ในอัตราร้อยละ 21.4 และ 20.0 ตามลำดับ โดยกลุ่มนี้มีจำนวนประชากรที่มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 11-30 ไร่มากที่สุด ใน 11 กลุ่ม โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่าในอัตราร้อยละ 65.7 ส่วนใหญ่เป็นผู้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดปทุมธานี อัตราร้อยละ 98.6 มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาทในอัตราร้อยละ 85.7 และกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีประชากรที่มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีอยู่ระหว่าง 120,001-180,000 บาท มากที่สุดในอัตราร้อยละ 4.3 ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ในอัตราร้อยละ 78.6 และกลุ่มนี้มีประชากรที่มีสถานภาพ หย่าร้างมากที่สุดในอัตราร้อยละ 10.0

กลุ่มไม่พอใจในตนเอง มีลักษณะเด่นคือ ไม่มองโลกในแง่ดีไม่มีความพอเพียง ไม่พัฒนาชุมชน ไม่สนใจกระแสสังคม ชอบมั่งมีศรีสุข ไม่สบายๆ สไตลล์รักสุขภาพ นักช้อปปิ้ง ไม่สนใจศิลปะ

กลุ่มที่ 7 กลุ่มชีวิตสุขสบายและสนใจพัฒนาชุมชน

กลุ่มชีวิตสุขสบายและสนใจพัฒนาชุมชน มีจำนวนประชากร 19 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 4.75 ประชากรส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 40-51 ปี เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ในอัตราร้อยละ 52.6 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 78.9 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อัตราร้อยละ 21.1 ทำการเกษตรโดยการปลูกพืชผัก ในอัตราร้อยละ 42.1 รองลงมาคือปลูกพืชสวนผลไม้และพืชผักในอัตราร้อยละ 26.3 ส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนในอัตราร้อยละ 57.9 มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 5 ไร่ในอัตราร้อยละ 68.4 และพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่าในอัตราร้อยละ 63.2 ส่วนใหญ่เป็นผู้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดปทุมธานีในอัตราร้อยละ 94.7 และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาทในอัตราร้อยละ 78.9 และส่วนใหญ่สมรสแล้วในอัตราร้อยละ 68.4

กลุ่มชีวิตสุขสบายและสนใจพัฒนาชุมชน มีลักษณะเด่นคือ ไม่ชอบสังคมและสังสรรค์ ไม่เป็นผู้รอบรู้ พัฒนาชุมชน ไม่สนใจใช้ชีวิตแบบสงบ ไม่หวั่นุรักษ์นิยม ใช้จ่ายอย่างไม่มีเหตุผล ไร้สาระ ชีวิตสุขสบาย เกษตรกรรมใหม่ รักบ้านและงาน วัตถุนิยม สนใจศิลปะ ไม่ชอบงานอดิเรก ไม่ใช่วิถีไทยดั้งเดิม สนใจกระแสสังคม ติดตามผลงานรัฐ กู้ยืมเป็นเรื่องไม่ปกติและไม่มีอคติกับพ่อค้าคนกลาง ไม่หวั่นุรักษ์นิยม ไม่ชุมชนสัมพันธ์ พอใจสังคมตนเอง ไม่มีแผนล่วงหน้า และไม่ตั้งใจทำงาน ชีวิตไม่ต้องมีศีลธรรม นักช้อปปิ้ง ไม่เลื่อนลอย นำสมัย

กลุ่มที่ 8 กลุ่มไม่ใฝ่รู้ไม่สู้งาน

กลุ่มไม่ใฝ่รู้ไม่สู้งาน มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดใน 11 กลุ่ม คือมีประชากรจำนวน 9 คน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 40-63 ปี และเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายในอัตราร้อยละ 77.8 มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 77.8 และทำการปลูกพืชสวนผลไม้และพืชผักในอัตราร้อยละ 33.3 ส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนในอัตราร้อยละ 55.6 มีพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ระหว่าง 5-10 ไร่ในอัตราร้อยละ 44.4 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่าในอัตราร้อยละ 66.7 และเป็นคนภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปทุมธานีในอัตราร้อยละ 88.9 มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาทในอัตราร้อยละ 77.8 และส่วนใหญ่สมรสแล้วในอัตราร้อยละ 66.7

กลุ่มไม่ใฝ่รู้ไม่สู้งาน มีลักษณะเด่นคือ ไม่สร้างครอบครัวและไม่ใฝ่หาความรู้ ไม่วัดคุณิยม ไม่มีแผนล่วงหน้าและไม่ตั้งใจทำงาน ชอบสังคมและสังสรรค์ เกษตรกรรมใหม่ ไม่น่าสมัย ไม่คิดตามผลงานรัฐ ไม่เป็นผู้รอบรู้ ไม่ขยันทำงานไม่รักช่วยเหลือสังคม หัวสมัยใหม่ มองโลกในแง่ดีมีความพอเพียง สนใจกระแสสังคม ไม่สนใจใช้ชีวิตแบบสงบ ชีวิตไม่ต้องมีพิธีกรรม เลื่อนลอย ชุมชนสัมพันธ์ ไม่สังสรรค์สโมสร ไม่สนใจศิลปะ ไม่เป็นนักช่อมแซม ไม่สบายๆ สไตลล์รักสุขภาพ ไม่ใช่วิถีไทยดั้งเดิม รักบ้านและงาน ไม่พัฒนาชุมชน ใช้จ่ายอย่างไม่มีเหตุผลไร้สาระ

กลุ่ม 9 กลุ่มมีความสุขกับชีวิต

กลุ่มมีความสุขกับชีวิต มีจำนวนประชากร 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.25 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 16-39 ปี เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายในอัตราร้อยละ 59.5 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 64.9 ส่วนใหญ่ปลูกพืชสวนผลไม้และพืชผัก ในอัตราร้อยละ 37.8 รองลงมาคือปลูกผักและทำนา ในอัตราร้อยละ 21.6 และ 13.5 ตามลำดับ โดยกลุ่มนี้มีประชากรที่ทำนามากที่สุดใน 11 กลุ่ม ส่วนใหญ่ไม่เคยทำอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนในอัตราร้อยละ 73.0 มีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 5 ไร่ในอัตราร้อยละ 67.6 และส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่าในอัตราร้อยละ 59.5 เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดปทุมธานีในอัตราร้อยละ 97.3 และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาทในอัตราร้อยละ 91.9 และส่วนใหญ่สมรสแล้วในอัตราร้อยละ 86.5

กลุ่มมีความสุขกับชีวิต มีลักษณะเด่นคือ มองโลกในแง่ดีมีความพอเพียง สนใจกระแสสังคม ไม่น่าสมัย สนใจศิลปะ ชีวิตไม่สุขสบาย ขยันทำงานรักช่วยเหลือสังคม สนใจใช้ชีวิตแบบสงบ สร้างครอบครัวใฝ่หาความรู้ ไม่หัวสมัยใหม่ เกษตรกรรมใหม่ ชอบงานอดิเรก

ชีวิตต้องมีสีสัน สบายๆ สไตลิ่งสุขภาพ หัวอนุรักษ์นิยม สังสรรค์สโมสร กู้ยืมเป็นเรื่องปกติ มียอดค้ำกับพ่อค้าคนกลาง ชอบมั่งมีศรีสุข

กลุ่ม 10 กลุ่มชุมชนสัมพันธ์ ธรรมสร้างครอบครัว ไม่มัวสังสรรค์

กลุ่มชุมชนสัมพันธ์ ธรรมสร้างครอบครัว ไม่มัวสังสรรค์ มีจำนวนประชากร 12 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.0 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 28-39 ปีในอัตราร้อยละ 41.7 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายในอัตราร้อยละ 58.3 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 83.3 ทำการปลูกพืชผักในอัตราร้อยละ 41.7 และไม่เคยทำอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนในอัตราร้อยละ 58.3 โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 5 ไร่ ในอัตราร้อยละ 66.7 และเป็นพื้นที่เช่าในอัตราร้อยละ 59.5 เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดปทุมธานี ในอัตราร้อยละ 91.7 และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาทในอัตราร้อยละ 75.0 ส่วนใหญ่สมรสแล้วในอัตราร้อยละ 83.3

กลุ่มชุมชนสัมพันธ์ ธรรมสร้างครอบครัว ไม่มัวสังสรรค์ มีลักษณะเด่นคือ ไม่สังสรรค์ สโมสร ไม่สนใจกระแสสังคม ไม่เลื่อนลอย สร้างครอบครัวใฝ่หาความรู้ ไม่หัวสมัยใหม่ ชีวิตต้องมีสีสัน ชุมชนสัมพันธ์ กู้ยืมเป็นเรื่องปกติมียอดค้ำกับพ่อค้าคนกลาง ชอบงานอดิเรก ไม่เป็นผู้รอบรู้ ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลไร้สาระ พอใจสังคมตนเอง วิถีไทยดั้งเดิม ไม่เป็นเกษตรกรสมัยใหม่ ไม่วัตถุนิยม ไม่ชอบมั่งมีศรีสุข มองโลกในแง่ดีมีความพอเพียง มีแผนล่วงหน้าตั้งใจทำงาน นักซ่อมแซม ไม่ชอบสังคมและสังสรรค์ พัฒนาการชุมชน สนใจใช้ชีวิตแบบสงบ

กลุ่ม 11 กลุ่มชีวิตสงบสุขไม่วัตถุนิยม

กลุ่มชีวิตสงบสุขไม่วัตถุนิยม มีจำนวนประชากร 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 28-39 ปีและ 40-51 ปีในอัตราร้อยละ 40.0 เท่ากันและเป็นเพศชายเท่ากับเพศหญิง จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในอัตราร้อยละ 70.0 ทำการปลูกพืชผักในอัตราร้อยละ 50 รองลงมาคือปลูกพืชสวนผลไม้และพืชผักในอัตราร้อยละ 20.0 ส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรมาก่อนในอัตราร้อยละ 80.0 โดยพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11-30 ไร่ในอัตราร้อยละ 50 และเป็นพื้นที่เช่าในอัตราร้อยละ 70.0 โดยประชากรทั้งหมดเป็นผู้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดปทุมธานี มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาทในอัตราร้อยละ 70.0 และส่วนใหญ่สมรสแล้วในอัตราร้อยละ 70.0

กลุ่มชีวิตสงบสุขไม่วัตถุนิยม มีลักษณะเด่นคือ ไม่วัตถุนิยม ชีวิตสุขสบาย สนใจใช้ชีวิตแบบสงบ ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลไม่ไร้สาระ ไม่เป็นนักซ่อมแซม ไม่นำสมัย ไม่ใช้วิถีไทยดั้งเดิม

ไม่สบายๆ สไตลล์รักสุขภาพ ไม่หัวอนุรักษ์นิยม กู๊ซิม ไม่เป็นเรื่องปกติและไม่มียอดคักกับพ่อค้าคนกลาง ไม่ชอบมั่งมีศรีสุข ไม่ชอบงานอดิเรก ไม่เป็นเกษตรกรรมสมัยใหม่ ไม่สนใจศิลปะพัฒนาชุมชน เลื่อนลอย ติดตามผลงานรัฐ ไม่หัวสมัยใหม่ มีแผนล่วงหน้าตั้งใจทำงาน ไม่ขยันทำงานไม่รักช่วยเหลือสังคม ไม่ชอบสังคมและสังสรรค์ รักบ้านและงาน ไม่พอใจสังคมตนเอง ไม่สังสรรค์สโมสร ไม่สร้างครอบครัวและไม่ใฝ่หาความรู้ ผู้รอบรู้ ไม่สนใจกระแสสังคม

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “รูปแบบการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี” ผู้ศึกษาได้นำข้อคำถามของกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นมารวมกันเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น ได้รูปแบบการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานีที่มีความแตกต่างกันออกมาเป็น 11 กลุ่มนั้น จะพบว่ากลุ่มที่มีประชากรขนาดใหญ่ที่สุด ซึ่งมีอัตราส่วนประชากรสูงถึงหนึ่งในสี่ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คือ กลุ่มวิถีชีวิตแบบไทยเดิม มีลักษณะเด่นคือมีความสุขกับการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย นิยมปรุงอาหารรับประทานเองและไม่ค่อยสนใจเทคโนโลยี ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ บริษัท โอทิลวีแอนด์ เมเชอร์ เรื่องผู้บริโภคชาวไทยในชนบท 2003 ที่กล่าวว่าชาวชนบทส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและสงบสุข ไม่มีปัญหาจากโจรผู้ร้าย มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีน้ำใจไมตรี ชอบแบ่งปันอาหารกันรับประทาน ในหมู่ญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน ถือว่าเป็นกลุ่มรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ดึงดูดกลุ่มที่มีขนาดประชากรรองลงมาเป็นอันดับสองคือกลุ่มหัวสมัยใหม่ใช้จ่ายมีเหตุผล พอใจสังคมตนเอง มีลักษณะเด่นคือ มีความคิดเห็นแบบหัวสมัยใหม่ โดยความคิดเห็นในเรื่องการมีคู่รักและการมีเพศสัมพันธ์นั้นเอนเอียงไปทางชาติตะวันตก เช่น เห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานไม่ใช่เรื่องเสียหาย การมีคู่รักเป็นเพศเดียวกันไม่เสียหาย ซึ่งเป็นข้อมูลที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากแนวความคิดเห็นของกลุ่มประชากรนี้มีความอ่อนไหวต่อการที่จะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคม เช่นเดียวกับปัญหาสังคมของเมืองหลวง อาจเป็นเพราะลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประชากร กลุ่มนี้คืออาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานีซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับเมืองหลวง ความเจริญและวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งในด้านดีและไม่ดีสามารถเข้าถึงประชากรกลุ่มนี้ให้พบเห็นและสัมผัสได้ง่ายและรวดเร็วกว่าพื้นที่ทำการเกษตรอื่นๆ ของประเทศ ลักษณะเด่นอื่นๆ ของกลุ่มนี้คือ ใ้ราคาตัดสินใจซื้อสินค้าต้องการความสำเร็จเป็นเศรษฐกิจมีชื่อเสียง สนใจการเมือง สนใจแฟชั่น รักบ้านและงาน จะพบว่าเป็นลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีแนวคิดสมัยใหม่คล้ายกับประชากรในเมืองหลวง ตรงกับงานวิจัยของสุนทรี พัทธพันธ์ (2541) ที่กล่าวไว้ว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคในเขตเมืองและชานเมืองของกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกันยกเว้นเรื่องงานอดิเรก

รูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีขนาดประชากรรองลงมาคือกลุ่มไม่พอใจในตนเอง จะมีลักษณะเด่นของรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แสดงให้เห็นว่าไม่พอใจกับฐานะการเงินของตนเองในปัจจุบันและไม่คิดว่าเศรษฐกิจไทยกำลังจะดีขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์เรื่องรายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่ส่วนใหญ่เน้นมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาท ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความยากจนของกลุ่มเกษตรกรได้อย่างชัดเจน

กลุ่มรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีขนาดประชากรมากเป็นอันดับสี่คือ กลุ่มมีความสุขกับชีวิต มีลักษณะเด่นของรูปแบบการดำเนินชีวิตคือ มุ่งมั่นทำงานหนักอยู่เสมอ รักและให้ความสำคัญกับครอบครัว มีความพอใจในฐานะของตนเอง ชอบงานอดิเรก ชีวิตต้องมีสีสัน สบายๆ สไตร์รักสุขภาพ ตั้งสรรค์สโมสร ซึ่งโดยรวมลักษณะพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้ บ่งบอกให้เห็นถึงความสุข ความสบายใจในการดำรงชีวิตประจำวันของกลุ่มนี้อีกกลุ่มรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีขนาดประชากรเป็นอันดับสี่เท่ากับกลุ่มมีความสุขกับชีวิตคือกลุ่มจริงจังกับชีวิต กลุ่มนี้จะมีลักษณะเด่นคือ มีความคิดเห็นว่าตนเองถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ไม่ตั้งสรรค์สโมสร ไม่ชอบงานอดิเรก สร้างครอบครัวใฝ่หาความรู้ ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลไม่ไร้สาระ ไม่พอใจสังคมตนเอง ชีวิตไม่ต้องมีสีสัน ซึ่งลักษณะต่างๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความเคร่งเครียดและเป็นคนที่จริงจังกับชีวิตได้อย่างชัดเจน

กลุ่มรูปแบบการดำเนินชีวิตอีกหกกลุ่มคือ กลุ่มชีวิตสุขสบายและสนใจพัฒนาชุมชน กลุ่มผู้รอบรู้แต่ไม่สู้งาน กลุ่มนำสมัยรักความสนุก กลุ่มชุมชนสัมพันธ์ สรรสร้างครอบครัวไม่มัวสังสรรค์ กลุ่มชีวิตสงบสุขไม่วัตถุนิยม และกลุ่มไม่ใฝ่รู้ไม่สู้งาน ทั้งหกกลุ่มนี้มีขนาดประชากรอยู่ในระดับต่ำกว่าอัตราส่วนร้อยละ 5 ทั้งหมด คือมีประชากรในกลุ่มอัตราส่วนร้อยละ 4.75 4.50 3.00 3.00 2.50 และ 2.25 ตามลำดับ ซึ่งจะเป็นกลุ่มที่พบได้น้อยในกลุ่มรูปแบบการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี

ข้อเสนอแนะในการนำผลศึกษาไปประยุกต์ใช้

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ได้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี มีความแตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้มีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่แตกต่างกันและมีการบริโภคสินค้าที่แตกต่างกันด้วย จึงควรมีวิธีการที่จะวางแผนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการต่างๆ รวมทั้งการโฆษณา เพื่อให้เข้าถึงคนในแต่ละกลุ่ม ดังนั้นนักการตลาดหรือเจ้าของผลิตภัณฑ์จึงควรทราบเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เพื่อที่จะวางแผนการตลาดได้อย่างถูกต้องและผลการวิจัยนี้สามารถนำข้อมูลที่ได้มาประยุกต์ใช้เสนอแนะการจัดการทางการ

ตลาดของแต่ละกลุ่มรูปแบบการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี โดยเรียงลำดับจากกลุ่มที่มีจำนวนคนในกลุ่มมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มวิถีชีวิตแบบไทยเดิม

กลุ่มนี้มีสัดส่วนของจำนวนคนในกลุ่มมากเป็นอันดับหนึ่ง เป็นกลุ่มที่ชอบใช้ชีวิตที่เรียบง่าย ไม่สนใจเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยี สินค้าที่จะนำเสนอ นั้นจึงควรเป็นสินค้าที่ใช้ง่าย ไม่มีเทคโนโลยีซับซ้อน กลุ่มนี้นิยมประกอบอาหารทานเองจึงไม่เหมาะที่จะขายสินค้าประเภทอาหารสำเร็จรูป แต่อาจจะนำเสนอสินค้าประเภทของใช้ที่ใช้ประกอบการทำอาหารได้ดี ประชากรกลุ่มนี้ส่วนใหญ่สมรสแล้ว และส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุวัยหนุ่มสาวซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นการมีชีวิตครอบครัว สินค้าประเภทใช้ร่วมกันในครอบครัวและสินค้าสำหรับเด็กเล็กจะมีโอกาสจำหน่ายให้ประชากรกลุ่มนี้ได้ และราคาสินค้าสำหรับกลุ่มนี้ไม่ควรสูงมากนัก เนื่องจากส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำและไม่สนใจเกี่ยวกับยี่ห้อของสินค้ามากนัก เป็นกลุ่มที่ฝากความหวังไว้กับลูกจึงอาจมีทัศนคติคล้ายตามลูกของตนเองและอาจเลือกสินค้าตามที่ลูกแนะนำ การกระจายสินค้าและบริการควรกระจายไปยังชุมชนที่ประชากรกลุ่มนี้อาศัย โดยการจัดจำหน่ายในร้านขายของชำใกล้บ้านหรือให้รถรับเข้าไปขายถึงหน้าบ้าน กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่นิยมฟังเพลงลูกทุ่งมากกว่าเพลงสตริงและชอบดูทีวีรวมถึงฟังวิทยุ ดังนั้นการโฆษณาผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์ โดยใช้เพลงลูกทุ่งเป็นส่วนประกอบจะสามารถเข้าถึงกลุ่มประชากรกลุ่มนี้ได้ดี

กลุ่มหัวสมัยใหม่ใช้จ่ายมีเหตุผลพอใจสังคมตนเอง

กลุ่มหัวสมัยใหม่ใช้จ่ายมีเหตุผลพอใจสังคมตนเอง เป็นกลุ่มที่มีจำนวนคนในกลุ่มมากรองมาเป็นอันดับที่สอง กลุ่มนี้ให้ความสนใจกับสินค้านี่มีชื่อเสียง สินค้าและบริการที่น่าเสนอให้กับกลุ่มนี้จึงควรเป็นสินค้าและบริการที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย มีภาพลักษณ์ของสินค้าเป็นสากล แต่ก็ต้องมีราคาที่เหมาะสม เนื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลไม่ไร้สาระ ซึ่งประชากรในกลุ่มหัวสมัยใหม่ใช้จ่ายมีเหตุผลพอใจสังคมตนเอง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ เช่น เครื่องเล่นวีดีโอ ซีดี โทรทัศน์สีจอแบน เครื่องเสียง น่าจะเป็นประเภทสินค้าที่ประชากรในกลุ่มนี้สนใจ ประชากรกลุ่มนี้ส่วนใหญ่สมรสแล้วและมีลักษณะเด่นเรื่องมีความรักบ้านและงาน ดังนั้นประเภทสินค้าของตกแต่งบ้าน เช่น เฟอร์นิเจอร์ ชุดรับแขก โต๊ะตู้ เตียงนอน ก็จะเป็นสินค้าที่กลุ่มนี้สนใจเช่นกัน สินค้าอีกกลุ่มที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งที่จะเข้าไปทำการตลาดกับกลุ่มผู้บริโภคนี้คือ โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบเดิมเงิน เนื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีแนวคิดสมัยใหม่ ชอบสังสรรค์ติดต่อพูดคุยกับญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูง อีกทั้งในพื้นที่ ที่ประชากรกลุ่มนี้

อาศัยอยู่นั้นยังไม่มีโทรศัพท์พื้นฐานหรือโทรศัพท์บ้าน โทรศัพท์เคลื่อนที่จึงเป็นสินค้าที่กลุ่มผู้บริโภคกลุ่มนี้มีความต้องการ แต่เนื่องจากรายได้ของประชากรกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่แบบชำระค่าบริการเป็นรายเดือนจึงไม่เป็นที่นิยมมากเท่ากับระบบเติมเงิน ประชากรในกลุ่มนี้มักเดินดูสินค้าตามตลาดหรือห้างสรรพสินค้า ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายในสถานที่ดังกล่าวจึงเป็นการกระตุ้นความสนใจให้กับประชากรในกลุ่มนี้ อีกทั้งกลุ่มนี้ยังให้ความสนใจกับป้ายโฆษณาต่างๆ ที่ติดตามต้นไม้อีกด้วย

กลุ่มไม่พอใจในตนเอง

กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่พอใจกับฐานะการเงินของตนเอง สินค้าและบริการที่สามารถจะขายให้กับประชากรกลุ่มนี้ควรเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวัน ประเภทสินค้าอุปโภคและบริโภคต่างๆ ประชากรในกลุ่มไม่พอใจในตนเอง ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและมีสถานภาพสมรสแล้ว สินค้าประเภทของใช้ส่วนตัวสำหรับแม่บ้าน เช่น เครื่องสำอางค์ ครีมบำรุงผิว เครื่องครัวต่างๆ จะสามารถจำหน่ายได้ดี แต่ทั้งนี้สินค้าควรมีราคาถูก และมีวางขายอยู่ในร้านขายของใกล้ๆ บ้าน และอีกสาเหตุหนึ่งคือประชากรกลุ่มนี้มีรายได้ต่ำและมีความรู้สึกว่ารายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ทำให้ถ้าสินค้าราคาแพงจะจำหน่ายได้ลำบาก การส่งเสริมการขายโดยวิธีการชิงโชค อาจกระตุ้นให้ประชากรกลุ่มนี้มีความสนใจในสินค้าและบริการมากขึ้น เนื่องจากรายได้จากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรของประชากรกลุ่มนี้นั้นไม่สามารถทำให้ประชากรกลุ่มนี้มีความร่ำรวยขึ้นมาได้ การชิงโชคจึงเป็นความหวัง ทำให้ประชากรกลุ่มนี้มีความสนใจในตัวสินค้าเพิ่มขึ้น

กลุ่มมีความสุขกับชีวิต

กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่พึงพอใจ ดำเนินชีวิตแบบพอมีพอกอยู่ สินค้าและบริการที่น่าเสนอควรเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และกลุ่มมีความสุขกับชีวิตนี้มีประชากรส่วนใหญ่ในกลุ่มเป็นประชากรในวัยทำงาน มีลักษณะเด่นคือ ขยันและตั้งใจทำงาน สินค้าที่สามารถช่วยส่งเสริมในการประกอบอาชีพทางการเกษตรต่างๆ เช่น ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช อาหารเสริมพืช และเครื่องมือทางการเกษตร จะเป็นที่น่าสนใจของประชากรในกลุ่มนี้ แต่ทั้งนี้สินค้าไม่ควรมีเทคโนโลยีที่สูงเกินไปและราคาต้องสมเหตุสมผล ควรกระจายสินค้าหรือบริการให้สามารถเข้าไปวางจำหน่ายในร้านค้าของชุมชนหรือร้านขายของชำใกล้ๆ บ้าน การนำเสนอสินค้าและบริการกลุ่มนี้สามารถเข้าถึงโดยการโฆษณาผ่านทางหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่รักการอ่านและชอบดูทีวีเพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ

กลุ่มจริงจังกับชีวิต

กลุ่มจริงจังกับชีวิต เป็นกลุ่มที่ค่อนข้างเครียดกับชีวิต ใช้จ่ายเงินอย่างมีเหตุผลไม่ไร้สาระ มีความมุ่งมั่นสร้างฐานะเพื่อครอบครัว ดังนั้นสินค้าที่จำหน่ายให้กลุ่มนี้นั้นต้องเป็นสินค้าที่มีความจำเป็น มีประโยชน์ใช้สอยคุ้มค่ากับราคาของสินค้า อีกทั้งกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีความคิดเห็นที่เป็นอคติต่อพ่อค้าคนกลาง โดยคิดว่าตนเองถูกเอาเปรียบจากการทำธุรกิจด้วย ดังนั้นการขายสินค้าให้กับประชากรกลุ่มนี้ควรอาศัยความจริงใจและความตรงไปตรงมา สินค้าและบริการควรมีภาพลักษณ์ที่ดีแสดงถึงความซื่อสัตย์และเชื่อถือได้ และสินค้าควรมีวางจำหน่ายอยู่ในชุมชนที่ประชากรกลุ่มนี้อาศัยอยู่ ซึ่งการจัดรายการส่งเสริมการขายโดยการลดราคาจะมีส่วนทำให้สินค้ามีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

กลุ่มชีวิตสุขสบายและสนใจพัฒนาชุมชน

กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับชุมชนและมีความพอใจในสังคมตนเอง ดังนั้นสินค้าที่นำเสนอกลุ่มนี้จึงควรเป็นสินค้าหรือบริการที่แสดงถึงความเป็นสังคมหรือชุมชนของตนเอง เช่น การนำเสนอสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มนี้ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยกลางคนสูงที่สุดคืออายุ 40-51 ปี สินค้าประเภทบำรุงรักษาสุขภาพ ยารักษาโรคต่างๆ จะเป็นประเภทสินค้าที่กลุ่มนี้สนใจและไม่ควรตั้งราคาของสินค้าสูงเกินไปนัก เนื่องจากรายได้ประชากรกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ สถานที่จำหน่ายสินค้าให้กับประชากรกลุ่มนี้ควรตั้งอยู่ในชุมชน การเข้าถึงกลุ่มนี้สามารถเข้าถึงโดยการโฆษณาสินค้าและบริการผ่านทางสื่อโทรทัศน์และการติดป้ายประกาศตามสถานที่ต่างๆ เนื่องจากกลุ่มนี้ให้ความสนใจกับการอ่านป้ายโฆษณา

กลุ่มผู้รอบรู้แต่ไม่สู้งาน

การเสนอสินค้าและบริการให้กับประชากรกลุ่มนี้ ไม่ต้องเน้นสินค้าที่มีเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือสูงมากนักเนื่องจากกลุ่มนี้ไม่ให้ความสนใจกับสินค้าหรือบริการที่ก้าวทันเทคโนโลยี และไม่สนใจสินค้ามียี่ห้อ จึงควรออกแบบหรือเสนอสินค้าที่มีความสะดวกต่อการใช้งานแต่ให้มีรูปลักษณะที่แสดงถึงความมีศิลปะเนื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่สนใจในเรื่องศิลปะ และไม่ควรตั้งราคาของสินค้าสูงเกินไปนักเนื่องจากลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มนี้แสดงให้เห็นว่ารายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อปีต่ำ จึงควรตั้งราคาสินค้าให้ต่ำกว่าราคาสินค้าคู่แข่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันและจัดจำหน่ายสินค้าหรือบริการให้กระจายเข้าไปในชุมชนของกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มนี้

สำหรับการโฆษณาและส่งเสริมการขาย ควรใช้กลยุทธ์การลดราคาสินค้าหรือบริการซึ่งจะสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้บริโภคกลุ่มนี้ได้ดีที่สุด

กลุ่มนำสมัยรักความสนุก

กลุ่มนำสมัยรักความสนุก เป็นกลุ่มที่มีลักษณะเด่นที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนนำสมัยและมีรสนิยมสูง ดังนั้นสินค้าและบริการที่จะจำหน่ายให้กลุ่มนี้ควรเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูง มีการออกแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่มีความสวยงาม มีศิลปะ ซึ่งราคาของสินค้าประเภทดังกล่าวมักจะมีต้นทุนของสินค้าค่อนข้างสูงทำให้สินค้ามีราคาสูงตามด้วย แต่เนื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อย ดังนั้นการจำหน่ายสินค้าโดยใช้วิธีผ่อนชำระจะสามารถดึงดูดความสนใจต่อกลุ่มนี้ได้เป็นอย่างดี การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์สินค้าให้กับผู้บริโภคกลุ่มนี้ควรเน้นไปในเรื่องคุณภาพสินค้าและลักษณะเด่นที่มีความแตกต่างของสินค้าจะเป็นประโยชน์ต่อยอดการจัดจำหน่ายได้ดียิ่งขึ้น

กลุ่มชุมชนสัมพันธ์ สรรสร้างครอบครัว ไม่มัวสังสรรค์

กลุ่มชุมชนสัมพันธ์ สรรสร้างครอบครัว ไม่มัวสังสรรค์ เป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับครอบครัวและชุมชนของตนเอง สินค้าประเภทใช้ร่วมกันในครอบครัวและสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนจะเป็นสินค้าที่ให้ความสนใจ กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ไม่ไร้สาระอีกทั้งยังเป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อย จึงควรตั้งราคาให้มีความเหมาะสมกับคุณภาพสินค้าไม่ให้มีราคาแพงมากนัก สถานที่จำหน่ายสินค้าควรอยู่ในร้านค้าภายในชุมชน ในด้านการประชาสัมพันธ์สินค้านั้น เนื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ชอบการอ่านหนังสือ การประชาสัมพันธ์สินค้าในสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารต่างๆ จะสามารถเข้าถึงกลุ่มนี้ได้ดี

กลุ่มชีวิตสงบสุข ไม่วัตถุนิยม

กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่ใช่คนหัวสมัยใหม่ ไม่เป็นเกษตรกรรมสมัยใหม่ ไม่เป็นคนวัตถุนิยม สินค้าและบริการจึงควรมีลักษณะที่เรียบง่ายไม่ยุ่งยาก และกลุ่มนี้ยังเป็นกลุ่มที่มีความสนใจธรรมชาติ ดังนั้นสินค้าที่ผลิตจากวัสดุจากธรรมชาติหรือที่บรรจุภัณฑ์จากธรรมชาติ เช่น ขนมห่อด้วยใบตอง สมุนไพรต่างๆ จะเป็นที่น่าสนใจของกลุ่มนี้ แต่ต้องไม่มีความแพงมาก เนื่องจากกลุ่มนี้มีรายได้น้อยและสินค้าควรสามารถหาซื้อได้ทั่วไปภายในชุมชน กลุ่มนี้มักอ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์เป็นประจำ ดังนั้นการโฆษณาที่จะเข้าถึงกลุ่มนี้ควรใช้สื่อหนังสือพิมพ์จะเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง

กลุ่มไม้ไผ่ไม่รู้สู้งาน

กลุ่มไม้ไผ่ไม่รู้สู้งานเป็นกลุ่มที่มีขนาดประชากรเล็กที่สุด จะสามารถพบได้น้อยในกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี ลักษณะเด่นของกลุ่มนี้จะสนใจสินค้าจากต่างประเทศ และมีความทันสมัย ซึ่งสินค้าประเภทนี้มักจะมีราคาสูง แต่เนื่องจากรายได้ของประชากรกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ การจำหน่ายสินค้าราคาสูงให้กับกลุ่มนี้อาจใช้วิธีให้ผ่อนชำระได้จะเป็นส่วนช่วยจูงใจในการตัดสินใจซื้อสินค้าได้ดียิ่งขึ้น สถานที่ที่เหมาะสมกับสินค้าและบริการสำหรับกลุ่มนี้ควรอยู่ในห้างสรรพสินค้า กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ชอบดูโทรทัศน์ ชอบดูโฆษณา ดังนั้นการโฆษณาสินค้าผ่านสื่อโทรทัศน์จะสามารถเข้าถึงประชากรกลุ่มนี้ได้ดีที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved